

B. K.

Muzeum Farmacji w Krakowie

Kwartalnik Historii Nauki i Techniki 10/4, 661-662

1965

Artykuł umieszczony jest w kolekcji cyfrowej Bazhum, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych tworzonej przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego.

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie ze środków specjalnych MNiSW dzięki Wydziałowi Historycznemu Uniwersytetu Warszawskiego.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

W SŁOWACJI O GÓRNICTWIE I HUTNICTWIE TATRZAŃSKIM

W wydawanym od 1959 r. w Słowacji roczniku „Nové Obzory — Spoločensko-vedný Sborník Východného Slovenska” (redakcja mieści się w Preszowie, przy Muzeum Republiki Słowacji) ukazał się (w t. 5 za 1963 r., ss. 72—94) ciekawy artykuł zasłużonego badacza przeszłości Tatr Ivana Bohuša *Náčrt dejín tatranských bani a hut* (*Zarys dziejów tatrzańskich kopalni i hut*). Artykuł, ilustrowany wieloma interesującymi rycinami (m. in. reprodukcjami: sztychu kuźnic zakopiańskich z „Tygodnika Ilustrowanego” z 1864 r. oraz zamieszczonej swego czasu w „Wierchach” fotografii kamienia z „młyna srebrnego” we wsi Kościeliska), daje ogólny przegląd górnictwa i hutnictwa tatrzańkiego, tak po południowej, jak i północnej stronie Tatr.

Autor rozpoczyna od informacji o wytopie żelaza pod Nowym Smokowcem w II w. n.e. (datowanie jest oparte na znalezionej tam aureliańskiej srebrnej monecie), a następnie wspomina o działalności górniczej na terenie Tatr Kazimierza Jagiellończyka i Aleksandra, Macieja Korwina i Zygmunta Starego, Fuggerów i Turzonów, cytując też fragment z *Chronica Polonorum* Miechowity. Sporo uwagi poświęca Bohuś dziejom *bani* w Krywanii oraz działalności Komisji Skarbowej za czasów Stanisława Augusta, omawia też pokrótce działalność kuźnic zakopiańskich i kopalń pracujących na potrzeby tego zakładu, podaje informacje o działalności zakładów w Jaworzynie (Spiskiej) oraz o śladach, jakie zachowały się na terenie całych Tatr po górnictwie i hutnictwie.

Artykuł daje dobrą, rzetelną informację o górnictwie i hutnictwie tatrzańskim; widać też, że zainteresowanie dziejami tych obu ważnych dziedzin przemysłu wzrosło na terenie Słowacji w ostatnich latach.

Ivan Bohuś orientuje się przy tym doskonale w tematyce i ma dla opisywanego odcinka działalności przemysłowej wiele sentymentu²⁴. Praca jego jest więc w pewnym sensie podsumowaniem dotychczasowej wiedzy o górnictwie i hutnictwie tatrzańskim.

Imponujący jest zamieszczony na końcu artykułu, a obejmujący 3 strony drobnego druku wykaz literatury; obejmuje on także prace w języku polskim, i to zarówno dawniejsze, jak i kilka z tych, które ukazały się już w ostatnim dwudziestolecu.

Henryk Jost

MUZEM FARMACJI W KRAKOWIE

Muzeum Farmacji, mające siedzibę w Krakowie, było już niejednokrotnie tematem publikacji naukowych i popularnych. Ostatnio w amerykańskim czasopiśmie „American Journal of Hospital Pharmacy”, 1964, t. 21, ukazał się obszerny artykuł *The Pharmacy Museum at Krakow* Sami Hamarneha, kustosa Wydziału Nauk Medycznych Smithsonian Institute w Waszyngtonie, omawiający rozwój farmacji

²⁴ Warto wspomnieć, że I. Bohuś, podówczas dyrektor Muzeum Tatrzańkiego w Popradzie, brał udział w lutym 1955 r. w posiedzeniu naukowym zwołanym w Zakopanem przez Sekcję Historii Techniki i Nauk Technicznych Komitetu Historii Nauki PAN, które zapoczątkowało nowy etap prac badawczych nad historią górnictwa i hutnictwa tatrzańkiego (por. sprawozdanie z tego posiedzenia w nrze 1/1956, s. 214, „Kwartalnika Historii Nauki i Techniki”). I. Bohuś informował wtedy pokrótce o pracach prowadzonych nad tym zagadnieniem w Słowacji.

krakowskiej, począwszy od XVI w. aż do czasów współczesnych. Przełomowym momentem było powstanie w 1783 r. pierwszej w Polsce Katedry Farmacji i Materii Medycznej na Uniwersytecie Jagiellońskim, którą objął Jan Szaster (1741—1793).

Muzeum Farmacji ma bogatą historię. Próby założenia sięgają jeszcze XIX w. Gromadzenie zbiorów rozpoczęto w latach 1918—1939. Staraniem Stanisława Prońca w 1947 r. powstało obecnie istniejące muzeum. Zbiory jego przekraczają liczbę 15 000 eksponatów.

B. K.